DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone: McKinley 6114. Establ. 1908
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITIO
ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 30 D., 1918 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 3

VOKIEČIAI PAVESIĄ VILNIŲ LENKAMS

Bolševikams nevyksta [illegible]imti valdžią Berlyne

Airijoje paskelbta respublika

UŽ VILNIŲ LENKAI VEDA KOVĄ SU VOKIEČIAIS IR BOLŠEVIKAIS.

Lenkų kariuomenė pasirengusi briaunties Lietuvon.

Varšava, gr. 30. — Čia atkeliavusieji iš Vilniaus vokiečių kareiviai atsivežė kopiją [illegible] bolševikų taikos principi[illegible] deklaracijos, kuri išlipinta [illegible]. Tąja deklaracija [illegible]vikai atsiliepia į viso pa[illegible] darbininkus, ypač į centralių valstybių darbininkus, [illegible] vienytusi ir savo ran[illegible] paimtų šalių valdymą. [illegible] padėta Lenin[illegible] ir Sverdlovo parašai.

Deklaracijoje sakoma:

"Sutartys su Vokietija pa[illegible] vokiečių ir rusų revoliucijų.

"Laisva rusų liaudis padarys tikrą taikę su Amerika, Austrija ir Vokietija sulig Lenino principų.

"Tautų likimo apsprendi[illegible] teisės turi but paliktos tų [illegible] darbininkams, kad tuo [illegible] kurie kalti [illegible] Austrijos ir Vokietijos [illegible].

[illegible] sakoma, jogei to[illegible] turėtų įsteigti vi[illegible], kad pasekmingiau [illegible] prieš buržujus. Rusijos unija nekuomet nepasiduos [illegible] imperi[illegible].

[illegible] rugt Vilniu.

[illegible] lenkų valdžia įsteigė stiprų militarinį frontą prieš bolševikų briovimąsi pirmyn.

Lenkų kariuomenė visose jų užimtose teritorijose paėmė savo rankosna svarbiausias geležinkelių stotis. Tik kolkas vokiečiai jiems neužleidžia svarbiausios geležinkelio linijos, einančios iš rusų Lenkijos į Lietuvos sostinę Vilnių, iš kur vokiečiai dar visai neprasišalino.

Lenkai tad pasiuntė vokiečiams ultimatumą, kad jie tuojaus geležinkelį pavestų lenkams, nes Vilniui grumoja bolševikai.

Jei vokiečiai nepaklausys lenkų ultimatumo, tuomet lenkų kariuomenė panaudos spėką prieš vokiečius ir gal suspės Vilnių išgelbėti nuo bolševikų teroro.

Tokstančiai pabėgėlių Lenkijon atkeliauja iš Maskvos, Ukrainos, Lietuvos ir kitų vietų. Jie čia pasakoja, kad vokiečiai vengiasi apleisti Vilnių ir šitą pavesti bolševikams. Bet galimas daiktas, kad vokiečiai užleis geležinkelį lenkams ir tuomet lenkų kariuomenė užtels ant Vilniaus.

(Varšavos telegramos pacina iš lenkų vermių. Tad reikia jas atsargiai priimti. Atrodo, kad lenkai norėtų pasiavinti Vilnių. Ot kad tą sliką atsiekti, reikia pasiekti prie[illegible]. Čia lenkai pripildengią bolševikinus, kurie grumojąs Vilniui. Tai gudrumas).

PAIMTA 18,000 BOLŠEVIKŲ.

Paryžius, gr. 30. — Prancuzijos užsienių reikalų ministeris Pichon parlamentui pranešė, kad rusų republikoniška kariuomenė paėmė nuo bolševikų miestą Perm po smarkaus mūšio.

18 tukstančių bolševikų kareivių paimta nelaisvėn.

Perm randasi prie Siberijos geležinkelio.

EBERT VĖL ATGAVĘS VALDŽIĄ.

AMSTERDAM, gr. 30. — Naujosios žinios iš Berlyno pareina, kad vokiečių bolševikai priversti atsisakyti nuo valdžios. Bolševikams aštriai pasipriešino jurininkų taryba, karės laivyno štabas ir centralis karevių ir darbininkų tarybų komitetas Berlyne.

Be to, tos visos tarybos išreiškė pasitikėjimą Eberto valdžia ir šita išnaujo sugrąžinama. Pranešama, kad Eberto valdžia busianti perorganizuota. Jon ineisią ir "buržujai", taip labai socijalistų neapkenčiami.

Vieni socijalistai neįstengia valdyti šalį.

SUGRIAUTA EBERTO VALDŽIA.

Vokietiją valdo triumviratas.

Amsterdam, gr. 30. — Eberto valdžia Berlyne pagaliaus nuversta, anot pranešimo iš Berlyno. Suorganizuota naujas iš trijų žmonių kabinetas. Tie žmonės — tai bolševikų lyderiai: Liebknecht, Ledebour ir Eichhorn.

Berlynan sušaukta darbininkų ir kareivių tarybų (sovietų) atstovų suvažiavimas. Bolševikų lyderiai pasitiki, kad tasai tarybų suvažiavimas paremsiąs naują valdžią.

Reiškia, Vokietiją ima valdyti bolševikai.

Kalėdų dieną Berlyne gatvėse buvo dideli socijalistų susirėmimai. 21 žmogus užmušta, apie 40 sužeista ir daug nuostolių padaryta aplink buvusio kaizerio rumus Berlyne. Patys rumai išdalies apgriauti.

Daugiausia nuostolių padaryta kulkasvaidžiais, kurie buvo pastatyti rumų languose.

AIRIJOJE JAU GYVUOJA RESPUBLIKA.

Busiąs įsteigas ir parlamentas.

Londonas, gr. 30. — Gruodžio 28 d. visoj Airijoj staiga išlipinta atsiliepimas, kad Airija pakeista respublika.

Airių organizacijos Sinn Fein centralinė taryba kuoveikiaus bus įsteigta mieste Dubline. Toji taryba bus pakeista Airijos parlamentu.

Jei vyriausybė mėgins panaikinti tą parlamentą, tad tuomet tasai parlamentas kilnosis iš vienos vietos kiton ir veiks savo pradėtą darbą.

AMERIKONAI REIKALAUJA MAISTO VOKIETIJAI.

[illegible], Bavarija, gr. 28. — [illegible]

ANGLIJA VEIKIA IŠVIEN SU S. VALSTIJOMIS.

Anglai su amerikonais susiriša tampresniu ryšiu.

Londonas, gr. 30. — Prezidentas Wilsonas vakar apsilankė miestelyj Carlisle, kur jo motina buvo gimusi, ir kur jo tėvukas kituomet ilgus metus pastoriavo.

Prezidentas apleidžia Londoną ir Angliją. Kelinuja Paryžiun. Iš ten, turbut, leisis Italijon. Belgijos karaliaus aplankymą prezidentas atidėjo tolesniam laikui.

Prez. Wilsono apsilankymas Anglijoje šią šalį dar labjaus padarė demokratiška. Pats karalius su šeimyna taip susidemokratizavo, ko pirmiau nebuvo net pramatoma.

Karalius prezidentui Wilsonui surengė karališką priėmimą. Pokylių ir susirinkimų metu išreikšta labai daug širdingų velijimų kaip Anglijai, taip ir Suv. Valstijoms. Ir tas vis atlikta viešai, oficijaliai.

Prez. Wilsonas Anglijoje labai širdingai priimtas. Tas širdingumas atsilieps į abiejų šalių ateitį, abi šali suartins. Stiprus ryšiai jau užmegsti. Tai atliko Wilsono apsilankymas.

Aną dieną po konferencijos pats Anglijos premjeras Lloyd George pažymėjo, kad Anglija taikos reikale veikia kuogeriausioj sutikmėje su Suv. Valstijomis. Vadinasi, Anglija sutiko su prez. Wilsono taikos principais. Priduri, kad po karės yra užtikrinta pasaulio tautų sąjunga (lyga).

Apie ką tartasi konferencijoje.

Praeitą penktadienį čionai prez. Wilsonas turėjo konferenciją su Anglijos augščiausiais valdininkais. Šitoje konferencijoje taigi ir įvyko susiartinimas Amerikos su Anglija. Visi nesusipratimai panaikinti. Taikos konferencijoje ir pačiam kongrese Anglija veiks išvien su Amerika.

Kiek patirta, be kitko konferencijoje tartasi apie Rusijos reikalus, vidujinį Vokietijos stovį, Prancuzijos reikalavimus, Austrijos reikalus, apie Vatikano stovį taikos žvilgsniu ir apie kitokius svarbesniuosius reikalus.

Sakoma, už savitės laiko prasidės talkininkų taikos atstovų konferencijos. Tose konferencijose talkininkai padės taikai pamatus, ant kurių bus paremtas taikos kongreso galutinieji nusprendimai. Tų nusprendimų išklausys centralių valstybių atstovai.

Spėjama, kad taika veikiai bus įvykinta, kuomet dabar [illegible] su Ameri-

AUKOS TAUTOS FONDAN.

Vakar, gruodžio 29 d., Indiana Harbor, Ind., įvyko prakalbos Lietuvos laisvės reikalais. Susirinko diktokas lietuvių burelis. Kalbėjo "Draugo" administratorius gerb. kun. V. Slavynas ir "Draugo" redakcijos narys p. Sakalauskas.

Susirinkę lietuviai su indomumu išklausė kalbų. Bet kuomet paraginta jie kiek paaukoti Lietuvos reikalams, didžiuma jų apleido svetainę.

Pasiliko svetainėje burelis lietuvių. Ir šitie Tautos Fondan sudėjo 550 dol. Už tai tegu bus garbė aukotojams. Tokie žmonės — tai musų tautos kviečiai. Kukaliai patys atsiskyrė nuo grudų.

Indiana Harbor apleista kolionija. Ji reikalinga gerų tautos darbininkų.

LUDENDORFF SU RUSŲ BOLŠEVIKAIS?

Copenhagen, gr. 30. — Buvusis vokiečių armijos vyriausias kvartermeisteris, gen. Ludendorff, kaip pranešama, pabėgęs Rusijon. Tenai, sakoma, jis vadovausiąs rusų bolševikų kariuomenei.

Pasakojama, jog Ludendorff jau seniau turėjęs susinešimus su Leninu.

Šitą žinią reikia priimti labai atsargiai.

LLOYD GEORGE LAIMĖJO RINKIMUOSE.

Londonas, gr. 30. — Dabartinės Anglijos vyriausybės sąstatas pasiliks ir tolesniai, kadangi rinkimuose parlamentan laimėjo premjeras Lloyd George. Vadinasi, vyriausybė laimėjo.

— Paryžius, gr. 30. — Prancuzija iš Vokietijos sulig laikinos santaikos sutarties turės gauti 70,000 vagonų ir 2,600 garvežių.

LENKAI SUSIRĖME SU VOKIEČIAIS POSENE.

138 žmonės užmušta.

Londonas, gr. 30. — Praeitą penktadienį Poseno gatvėmis važiavo automobilius su iškleista amerikoniška vėliava. Juo važiavo žinomas lenkų patrijotas Paderewski. Jis keliauja Varšavon. Automobilių lydėjo lenkų kariuomenė.

Staiga vokiečių kareiviai pradėjo šaudyti į automobilių. Lenkai tuo patim atsakė. Prasidėjo mūšiai gatvėse. Tęsėsi kelias valandas. Žuvo 138 žmonės. Tarpe žuvusių yra moterių ir vaikų.

Hindenburgo Stovykloje

Rašo korespondentas Lyon.

Paryžius, 29.—Hindenburgas pageidauja, kad Amerika gyventų draugiškai su Vokietija.

Jis taip sakė man mano su juo pasikalbėjime.

"Dabar jau po karės. Aš širdingai trokštu, kad abi tautos išnaujo sugyventų draugiškai", sakė Hindenburgas.

Pasikalbėjimas įvyko generalėj vokiečių armijos stovykloj, Cassel'e, Prusijos previncijoj Hesse. Tenai bus beveik pusiaukelis tarpe vakarų pasienio ir rubežiaus.

Priėmė gen. Groener.

Vieną dieną man tenai nukeliavus, Hindenburgas tuo metu buvo iškeliavęs iš miesto. Tad man pirmiausia priėmė gen. Groener, pirmasis po Hindenburgo vadas vokiečių armijoje. Gen. Groener šiandie turi užėmęs gen. Ludendorffo vietą.

Antrytojaus Hindenburgas buvo parvykęs ir todel pirm mano keliavimo Berlynan butinai norėjau su juo pasimatyti ir pasikalbėti.

Valgiau pietus vienam viešbutyj Cassel'e, kuomet iš stovyklos kurijeras man pranešė, kad Hindenburgas parvykęs ir su manimi galėsiąs pasimatyti 4:00.

Hindenburgas pasiuntė man automobilių, kuris nuvežė mane į stovyklą, už kokios mylios už miesto. Tai yra didelis viešbutis, stovintis priešais buvusio kaizerio vasarinius rumus.

Nėra raudonų vėliavų.

Aplink stovyklą nėra nei jokio revoliucijos ženklo.

Visur viešpatauja geležinė disciplina.

Niekur nesimato raudonų vėliavų.

Viduje ant sienų kabo dideli aliejiniai paveikslai buvusio kaizerio ir jo šeimynos narių.

Lygiai 4:00 vokiečių majoras mane nuvedė privatinin Hindenburgo ofisan.

Hindenburg vikrini pakilo, priėjo prie manęs, padavė ranką ir per perkalbėtoją paklausė:

"Pasakyk man pirmiausiai, kaip čia tamsta atėjai?"

Aš atsakiau:

"Mes tiesiog automobiliu pervažiavome per jusų linijas. Niekas musų nesustabdė."

Senas, bet stiprus.

Hindenburgas į tai nusišypsojo.

"Tai tikrai kaip jųs, amerikonai", pasakė.

Kuomet jis pakvietė atsisėsti, aš sėdausi priešais jį, kad geriau jį išstudijuoti.

Hindenburgas atrodo nuilsęs ir reikalingas pasilsio, bet fiziškai stiprus, nežiurint to, kad jis eina 72 metus.

Hindenburgas kalbėjo:

"Tamsta pats gali pasakėti kodel šitos dienos man [illegible] liudnos. Musų didžiulė ar[illegible] ja kovojo narsiai, bet b[illegible] priversta nusileisti prie[illegible] gantį skaitliumi priešini[illegible]

Jis pasitrauksiąs iš tarnybo[illegible]

"Aš pasiuliau savo pata[illegible] navimą naujai vyriausybei [illegible] Jančiuos atliekąs patrijo[illegible] darbą užimdamas dabart[illegible] vietą, kol pasibaigs tvar[illegible] gai armijos demobilizacija.

"Po to aš pasitrauksiu iš tarnybos.

"Jančiuosi, jog atlieku pilną priedermę, kokios tėvynė reikalauja".

Hindenburgas paskui skundėsi ant laikinos santaikos sąlygų. Sakė:

"Neišlaikomas daiktas p[illegible] statyti talkininkams tiek da[illegible] lokomotivų, vagonų ir [illegible] kiųjų automobilių.

"Maisto stovis visoj Vok[illegible] tijoj kritiškas, nes blogi [illegible] derėjimai sumažino mum[illegible] vų importą iš Rusijos, Len[illegible] jos ir Rumunijos. Pavedim[illegible] dabar talkininkams tiek d[illegible] transportacijos priemonių d[illegible] labjaus pasunkins maisto [illegible] vį. Nebus kaip ir kuo pri[illegible] tyti maisto į didžiuosius [illegible] trus. Jau šiandie tas atjau[illegible] ma."

Nenori kalbėti apie kaiz[illegible]

Paklausiau Hindenburgo, [illegible] jis manąs, ar kaizeris kuomet nors atgnusiąs savo sostą.

"Aš esu užimtas tik militariniais, bet ne politikos re[illegible] kalais", atsakė jis.

Paklaustas apie militari[illegible] Vokietijos plenus atsityjo atsakė:

"Tai yra naujos vyriausybės reikalas. Apie tai niekš negaliu sakyti".

Tai viskas, kas teko patirt nuo Hindenburgo.

Gen. Groener daugiau ir la[illegible] sviau kalba už Hindenburg[illegible] Šitas pasisakė, kad jis [illegible] daugel metų pirmiau pram[illegible] tęs dabartinę revoliuciją ir bu[illegible] vęs perspėjęs senąją vyriausy[illegible] bę. Bet toji neatkreipusi do[illegible] mos.

"Kaip daugelis kitų se[illegible] armijos oficierių, taip ir a[illegible] šiandie bendrai veikiu su nauja dabartine vyriausy[illegible] pasitikėdamas, kad tai yra t[illegible] vienatinis kelias apsisaugot[illegible] bolševikizmo", sakė gen. Groener.

"Gen. von Hindenburg i[illegible] pats esame kuogeriausiam su[illegible] tikime su Eberto vyriausybe[illegible] Berlyne".

Groener sakė, kad bolševik[illegible] politika Vokietijai butų tikra[illegible] pragaištis. Todel prieš bolše[illegible] vikus kovoja visi. Ir to[illegible] paremia Eberto vyria[illegible]

— Paryžius, gr. [illegible] Prancuzi[illegible]

EXTRA!
Chicagos Liet. Mass-Mitingas
[illegible] Naują Metų dienoje 3:00 po pietų, bustan
7th REGIMENT ARMORY
prie Wentworth ave. (tarpe 33 ir 35 gat.).
Visi Chicagos lietuviai privalo dalyvauti šitam mass-[illegible]

DRAUGAS"
UANIAN DAILY FRIEND
ished Daily Except Sundays by
UGAS PUBLISHING CO., Inc.,
W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
Year $5.00
Months $3.00
nday's Edition $2.00
AT NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams $5.00
Pusei metų $3.00
Prenumerata mokama iškalno. Laikas skaitant nuo užsirašymo dienos nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senąjį adresas. Pinigai geriausia siųsti per "Express Money Order" arba įdedant pinigus struotą laišką.
UGAS" PUBLISHING CO.
800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone McKinley 6114

Popežiaus Pasiuntinys.

Anąsyk buvome rašę, kad v. Tėvas į Ameriką atsiunčia vo asmeninį atstovą, kad as pasveikintų kardinolą J. ibbons'ą, jo 50 metų vyskupystės sukaktuvėse. Jau anokart minėjome, kad tat y. nepaprastas dalykas, nes tokius atstovus popežiai iki šiol siųsdavo tiktai karaliams.

Pirmą kart rašydami apie tą dalyką neminėjome atsvo pavardės. Dabar galime pranešti, kad tat yra arkivyskupas Bonaventura Ceretti. Jis užima labai augštą vietą, nes yra pagelbininkas kardinolo Gasparri, kuris už popežių veda santikius su viešpatijomis ir tautomis.

Arkivyskupas Ceretti jau išvažiavo iš Rymo ir yra Paryžiuje. Čion jis buvo prezidentui Wilsonui esant Prancūzijoje.

Ark. Ceretti nesiskubina iškeliauti į Ameriką, o žada buti Paryžiuje iki Naujų Metų. Sumanu, kad su oficijaliu jo atsilankymu pas kard. Gibbons'ą rišasi dar koki nors kitoki uždaviniai.

Amerikoje yra apie 19 milijonų katalikų. Kaip tik dabar tų katalikų vadų dvi vietos pasidarė tuščios, nes mirė New Yorko arkivyskupas Farley ir St. Paul'io arkivyskupas Ireland. Nuo popežiaus priklauso, ką paskirti katalikų vadais į tas dvi stambias vietas. Iš vienaip gabių ir gerų vyskupų vienas gali buti palankesnis, kitas priešingesnis dabartinei Suv. Valstijų politikai.

Nors nėra oficijalių santikių tarp Suv. Valstijų ir Katalikų Bažnyčios, tečiaus prezidentas turi daug progos išreikšti jai savo mandagumą arba nemandagumą. Kas nori mandagumo ir kito, tas turi buti mandagus kitam.

Prezidentas buvo žadėjęs atsilankyti pas popežių 23 d. gruodžio. Suvienytų Valstijų ambasadorius tą buvo oficijaliai pranešęs Vatikanui. Italijos karalius atbėgo į Paryžių pasitikti prezidentą ir Vilsonas pas popežių neatvyko paskirtu laiku.

Tas jau sensi žinia, kad Ita- [illegible] istryras laikė Wilsoną nuo išpildymo žodžio, pranešto popežiui. Nei katalikams, nei amerikiečiams iš to nematyt naudos, nei garbės.

Dabar prezidentas žada buti Ryme 3 sausio. Jei jis atsilankys pas popežių, nemalonus įspudis sumažės; jei ne, tai dar labiau padidės. Tada nei Ceretti į Ameriką nevažiuos.

Wilsonas iškeliavo į Europą daryti Tautų Sąjungą. Galutinas to darbo nustatymas turi įvykti Londone. Jei prezidentas butų pasimatęs su popežium prieš galutiną tos Sąjungos nustatymą, tai ir popežiaus nuomonė butų buvusi išklausyta. Popežius neverčia politikų, kad jo nuomonės klausytų. Bet ta Tautų Sąjungos išvaizda, kuri bus sustatyta neatsižiurint į katalikystės nuomones, nepatiks 300 milijonų žmonių, nes tiek yra katalikų. Kam rupi Tautų Sąjungos pastovumas, tam popežiaus nuomonė brangesnė, negu norai užgrėbusių Rymą Piemonto karalių.

Žinyčia ir Bažnyčia

Girdamas savo "Žinyčią" D-ras A. L. Graičiunas rašo "Tėvynėje": *"Po karės dingsios krikščioniškos Bažnyčios. Kodel? Todel, kad jos apart tobulinimo sielos, paremto ant svajonių ir spėjimo, nieko tikresnio, nieko realio, apčiuopiamo, naudingo žmonijos gyvenimui neduoda,"*

Esame dėkingi ponui Graičiunui, kad jis ant galo pasisakė, kam rengiąs savo "Žinyčią", kurią vis dar nesiliauja vadinęs liaudies universitetu. Nei ten yra liaudies, nei ten yra universiteto, bet ten yra rengiama stabmeldiška įstaiga, norinti užinuti krikščionių bažnyčių vietą. Ta įstaiga savo sugedusiu vardu žada grąžinti lietuvius penkis šimtus metų atgalios į tikro viduramžio tikrasias tamsybes.

Kodel p. Graičiunas rengia "Žinyčią"? Todel, atsako jisai, kad visos krikščionių bažnyčios dings. Tat yra pranašystė. Tokiu budu Graičiunas jau nepirma rolę lošią. Pirmiausiai, jei ne klystame, jis lošė gydytojo rolę. Kaip ji jam sekėsi, neteko žinoti, bet nuolat matome, kad jis vis ieško kitų rolių.

Paskui jis ėmė lošti profesoriaus rolę. Apie tą tikrai žinome, kad nesisekė. Nei laiškai, nei plakatai, nei maldavimas savųjų, nei viliojimas svetimų pakraipų žmonių nieko nesudarė. Neturint mokslo nėra kaip profesorium buti ir da-gi universiteto įsteigėju.

Drauge su gydytojo role p. Graičiunas lošė katalikų veikėjo rolę. Dar ir šiandien kyšo jo uosi iš 1916 metų "Metraščio". Kaikurie primėtinėja lietuviams kunigams, buk neprileidžią pasauliečių prie viešo kataliko darbo. Retas užmetimas gali buti taip griežtai priešingas faktams kaip šitas. Visi nelyginamai gabesni, mokytesni, sąžiningesni kunigai pasitraukė iš pirmųjų vietų, palikdami jas tokiems veikėjams, kurie veikini liovėsi lošę katalikų rolę.

Kaip ilgai p. Graičiunas bus naujausioje pranašo roleje, sunku pasakyti. Tik tiek žinia, kad jo idealas dabar yra žydų kagalas. "Žydų Synagoga-Kagalas, tai geriausias pavyzdis įsivaizdiniuosi Žinyčios [illegible] kurie trokštate greičiau virsti žydais, kurie tikitės bažnyčių dingimo, skubinkitės į "Žinyčią". D-ras Graičiunas [illegible]

Amerikos Prezid. Anglijoje.

Kaip negalima apsakyti Šventosios kalnų grožybę nemačiusiems, taip sunku atjausti Londono puošnumą nebuvusiems Anglijos sostinėje antrą dieną Kalėdų. Anglijos visuomenė, kariuomenė, laivynas, vyriausybė ir karalius sveikino atkeliavusį į svečius Suvienytų Valstijų prezidentą.

Retai pasitaiko, kad didžiausi pasaulio istorijos atsitikimai įvyktų su gražiausiomis iškilmėmis, bet vis-gi pasitaiko. Gal ir prezidento nuvažiavimas į Londoną yra vienas iš tų retesniųjų nuotikių.

Prieš karę anglai nelabai malonys budavo Amerikai, vis neužmiršdami to, kad 1776 metais Amerika atsimetė nuo Anglijos. Amerikos prisidėjimas prie karės susyk pernainė Anglų upą. Jie ėmė mylėti Suvienytas Valstijas.

Karės metu buvo sunkių valandų. Vienu tarpu net rodėsi, kad nėra vilties įveikti vokiečius, kad vokiečiai gaus viršų ir sudaužys tą, kas anglams yra brangiausia: pramoniją ir viešpatavimą pasaulio vandenyse. Toje baisioje nevilties valandoje pasirodė didelės daugybės Amerikos kareivių Europoje. Vokiečiai ėmė trauktis, antgalo pasidavė talkininkų malonei. Dabar vokiečių pramonija nebebus anglams pavojinga. Ji, gal, nevisai žus, bet bus kaip žmogus be jiegos ir sveikatos.

Dabar pirmąją vietą pasaulyje užima Anglijos pramonija, o antrąją Suvienytų Valstijų. Prezidentui bėsant Londone turi paaiškėti, koki bus santikiai tarp tųdviejų dabar didžiausių pasaulyje pramonijų, ar jiedvi ims kariauti, kaip Anglijos ir Vokietijos pramonija ikišiol, ar gal jiedvi susitaikys ir gyvens geru.

Pirm šešerių metų vokiečiai bandė susitaikyti su anglais, bet nieko nepelnė. Šiandien Anglija geidžia sutarties su Amerika. Prezidento apsėjimas Londone jiems parodys, ar karę ar sutartį jiems lemia ateitis.

Amerika nesilijo karės. Ji jau turi stiprią ir didelę kariuomenę. Amerikos žemėje yra nesulyginamai daugiau medžiagos, reikalingos pramonijai, negu Anglijoje. Amerika nuo pasaulio atidalinta ne siaura Lamanšo rankove, kaip Anglija, o dviem plačiais ir giliais vandenynais. Amerikos pramonija greičiau didėja negu Anglijos, delto ir karės laivyną Amerika gali sparčiau didinti negu Anglija. Amerikos pakraščiuose yra daug išnaudotų ir neišnaudotų puikių vietų nostams, kuriuose gali sleptis neapsakomai dideli laivynai. Amerikos plotai yra milžiniški, delto karei ištikus negalima ją taip lengvai apgulti iš visų pusių, kaip mažas Didžiosios Britanijos salas. Del tų visų priežasčių Anglija, be nuomonių ir luomų skirtumo, visa kaip vienas žmogus, geidžia, kad butų Anglijos ir Suvienytų Valstijų sutartis.

Anglai tikisi, kad ta sutartis įvyks, nes abidvi viešpatijos, Anglija ir Amerika, vienaip angliškai kalba, delto gali skaitytis viena tauta.

Iš Amerikos pusės yra viena priežastis priešintis tai sutarčiai. Mat didžiausias amerikietis yra Jurgis Washingtonas. Didžiausias Washingtono darbas — tai atidalinimas Amerikos nuo Anglijos. Dabar sutarčiai pasidarius tarp Anglijos ir Amerikos taip, kad abiejų butų vienas pramonijos viešpatavimas pasaulyje, Washingtono darbas lyg butų pakeistas kitu jam stačiai priešingu.

Bet įvairios vokiečių viešpatijos turėjo dar daugiaus priežasčių nesivienyti, tečiaus susivienijo 1871 m. Tai-gi galimas daiktas, kad įvyko Anglijos ir Amerikos vienybė Londone apie Kalėdas 1918 metų.

Vokiečius suvienijo Bismarckis. Garbė suvienyti angliškai kalbančias viešpatijas priklausytų prezidentui Wilsonui ir, gal nemažiau, buvusiam Anglijos ministrui, lordui Grey.

Jeigu ta Anglijos ir Amerikos sąjunga įvyktų, tai pasaulyje Anglo-Amerikinė vienybė butų galingesnė už visas kitas tautas, gyvenančias ant žemės. Kaip mažosios vokiečių viešpatijėlės bijodavosi didelės Prusijos, taip viso pasaulio tautos imtų bijotis Anglo-Amerikinės vienybės. Neangliškai kalbančios tautos imtų telktis į kruvą, kad suvienytomis jiegomis atsispyrus prieš angliškai kalbančias.

Susitelkusių neangliškų tautų vadu greičiausiai taptų Vokietija. Nors slavų yra daugiau negu vokiečių, bet slavai nesutaria tarp savęs ir netūri tiek išlavintų žmonių kaip vokiečiai.

Tada tankiai įvyktų kivirčai tarp angliškai kalbančių ir neangliškai kalbančių. Tarptautiniuose nekruvinuose kivirčiuose persvara dažniausiai prigulėtų nuo Japonų ir Kynų. Šitie truputį nuošalini stovėdami, savais reikalais užsiėmę, vis-gi vestų tarptautinę politiką ir mokėtų pasinaudoti patogiomis aplinkybėmis.

Mums labai nemalonu [illegible]tyti, kad pasaulis [illegible] pasidalinti į angliškai ir neangliškai kalbantį, ir kad mongolai gali kartais tuomi pasinaudoti. Bet vienybę ir meilę mes branginame visur. Todel norėtume Anglijos ir Amerikos sutarties Kad ta sutartis nepagamintų negeistinų vaisių, tai reikia sudaryti *visų tautų sąjungą*, parentą ne ant skaitlingumo ir jiegos, bet ant tiesos ir teisės.

Tada nebutų ginčių tarp angliškai ir neangliškai kalbančių tautų, tada japonai su kynais butų lygus kitiems. Bet tautų sąjunga yra negalima be aiškių ir visus reikalus aprupinančių tarptautinių teisių, be teismo nusprendžiančio kas, kaip ir kada jas pildo, be jiegos privėrčiančios to teismo ištarmių klausyti ir nenorinčius.

Tai-gi mes norime Tautų Sąjungos su teismu, kurio pirmininkas butų vadas vienos tarptautinės kariuomenes.

Jeigu pamatas šitokiam tautų organizavimui tapo padėtas Londone, tai prezidento Wilsono nukeliavimas į Anglijos sostinę yra didžių didžiausias atsitikimas.

Kun. Dr. [illegible]

A. A. KUN. DR. A. STANIUKYNĄ PALAIDOJUS.

Gruodžio 20 d., 1918 metų, pasiliks atmintina ilgiems, ilgiems metams... Lietuviai katalikai neužmirš jos niekados. Tą dieną tapo palaidotas ant Šv. Kazimiero kapinių Chicagoje didis musų tautos darbininkas, kun. Dr. A. Staniukynas.

Palaidotas tapo taip, kaip daugelis musų tautos didvyrių jau yra palaidota. Be triukšmo, be didelių iškilmių nulydėtas tapo į amžino atilsio vietovę, kur daug, daug mųs brolių ir seserų ilsisi tyliu miegu — į Šv. Kazimiero kapines. Ant grabo nebuvo nei vieno vainiko... Ne del jų nabašninkas gyveno. Šlovingosios Šv. Kazimiero Seserys-vienuolės ir gerb. dvasiškija, sustoję aplink kapą, sudarė geresnį vainiką. Tai buvo gyvas vainikas. Savo karštomis maldomis ir atsidukėjimais jis nešė nabašninko sielai suraminimą tikrą ir amžiną...

Bažnyčioje nebuvo iliuminacijos. Tik keletas vaško žvakių šildė sustingusį didvyrio lavoną.

Diena buvo apsiniaukusi ir liudna. Mažyčiai lietaus lašeliai, krisdami iš debesų, lyg graudžios ašaros, vilgė grabą, reikšdami savo nusiminimą ir liudėsi. Skambus kad-ir nedidelis Aušros Vartų bažnyčios varpas, įsisiubavęs visu savo smarkumu, skelbė Urbi et Orbi (miestui ir apielinkėms) prakilniausio musų žmogaus laidotuves...

Visų širdys buvo suspaustos. Verkė žmonės, verkė seserys, netekusios savo tėvo ir globėjo. Verkė kunigai... Taip visiems buvo brangus a. a. kun. Dr. A. Staniukynas.

Grabas tapo indėtas į cementinę skrynią ir antvožas cementu užcementuota. Už valandėlės brangus palaikai dingo iš akių. Kiekvienas praeivis jau gali dabar matyti naują kapą didelėse, gražiose Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje...

Liudnos, begalo liudnos mintys skverbėsi į mano širdį, [illegible] iš a. a. kun. Dr. Staniukyno laidotuvių.

Mes, Amerikos lietuviai, netekome rimčiausio veikėjo, vieno žymiausių mus tautos darbininkų. Nutruko musų visuomeninio gyvenimo styga, išduodama slaptingai gražių akordą... Kun. Staniukyno jau nebėr! Nebeaplankys jis daugiau musų lietuviškųjų kolonijų Amerikoje. Nebeklabins jis daugiau į musų liaudies krutinę, prašydamas pašelpos kulturos reikalams.

Miręs jis. Miręs, besirupindamas prakilniausiomis mųs kulturos įstaigomis, ypač jo uždėtu Šv. Kazimiero Seserų Vienuolynu ir Našlaičių Prieglauda. Apie nebašninką tą galima pasakyti, kas Evangelijoje yra parašyta apie Kristų, jog "perėjo žemę gera darydamas"...

Savo darbštumu ir idėjų kilnumu jis pasistatė paminklą, kuris liudys ateinančioms musų tautos gentkartėms, jog tai, ką dabar rašau, yra teisybė. Tasis paminklas — tai Šv. Kazimiero Vienuolynas, konkretiškai pastatytas; jo niekas neistengs sunaikinti. Laikui bėgant jis augs ir bujos, nes uždėjo jį prakilnai širdis.

LAISVĖ IR APŠVIETA.

Tikroji laisvė.

Žmogus susideda iš dvasios ir kuno. Dvasia turi vesti, kunas turi dvasios klausyti. Kuo stipresnė žmogaus dvasia, kuo geriau ji valdo kuną, tuo tasai žmogus yra laisvesnis.

Laisvės idealas, josios augščiausi išraiška — yra patsai V. Dievas. Pilnai laisvi yra aniolai. Iš žmonių laisviausieji buvo Adomas ir Jieva — prieš savo nupuolimą — ir Panelė Švenčiausia Marija. Augštą laisvės laipsnį pasiekė kiti Dievo Šventieji.

Kas-gi tat yra tikroji laisvė? Tai nesulaikomas veržimąsi prie amžinojo Laisvės Idealo, prie Laisvės Pilnybės, prie Dievo; tai tvirtu žingsniu žengimas pirmyn prie Dievo paskirtojo tikslo — prie amžinosios laimės, tai pergalėjimas visų klinčių, trukdančių tą tikslą siekti.

Laisvas žmogus tai tas, kurio dvasia bujoja, skrieja į Amžinybę, prie Dievo; Tas, kuris suvaldo geidulius, kuris neatiduoda širdies mamonai, kuno lepinimams, tuščios garbės ieškojimui ir tt.

Laisvos tautos yra tos, kurios savo gyvenimo ir tvarkos pamatan deda Dievo valios išpildymą, kurios nemori nieko skriausti, engti, persekioti, kurios visiems piliečiams duoda lygias teises ir uždeda lygias priedermes, kurios savo likimą ir ateitį su pasitikėjimu padeda į Viešpaties rankas (žiurėk Šuv. Valstijų konstitucija).

Piktoji dvasia apgavo musų pirmuosius tėvus, patardama ieškoti laisvės ten, kur buvo vergija. Jie pabėgo nuo Laisvės Šaltinio, o pasidavė geidulių vergijai.

Daugelį apgauna piktoji dvasia ir dabar. Žmonės su iškreiptu laisvės supratimu mano, kad užmiršimas Dievo ir Jojo valios nepildymas suteiks laisvę atskiriems žmonėms ir tautoms. Bet jie yra vergijos platintojais. Padavę savo dvasią žemės ir kuno vergijai — jie norėtų ir su visais tą pat padaryti.

Ar atgijanti lietuvių tauta duosis apsigauti? Ar išmainys tikrąją laisvę ant apgaulingos Ar paduos savo dvasią vergijai? Ar išsižadės prakilnių idealų? Ne, ne, ir das sykį ne!

Ji apgins ir apsaugos savo tikrąją laisvę. Ji išauklės jaunąsias kartas su galingomis dvasiomis, su idealais; ji užtikrins jaunosioms sieloms bujoti ir skrieti padangėmis prie amžinos garbės, ji Kristaus mokslo vedama, užžiebs senutėje Europoje tikrosios demokratijos ir tikrosios laisvės žiburį.

Ji apsodins visą kraštą geromis mokyklomis, kurios auklės ne pilvo vergus, ne mamonos gaudytojus, ne melsimingus prieš Dievą pasiliuošelius, bet dvasios galiunąs, laisvus Lietuvos piliečius, tvirtus ir sveikus kuną ir dvasia, galingus tvertojus [illegible] ateities Lietuvai ir [illegible] pasaulinį. [illegible]

[illegible] klupojančiųjų bažnyčioje prie grabo savo tėvo ir uždėtojaus, [illegible] ir meldėsi už jo dušią. Jos meldėsi per laidotuves, besibojėnės, melsis ir toliau, kaip meldžiasi vaikai už savo gimdytojus.

* * *

Kapelanijoje, ty. namuose šale Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyno, kur gyveno kun. Dr. Staniukynas, dabar liudna ir nyku... Dideliame kny- [illegible] gyne, susidedančiame iš kelių taketančių tonų, [illegible] Kaip kurie [illegible] jau nesavęs vietoje [illegible] Tamsioje naktyje [illegible] ten lempos šviesos, prie kurios sėdėdama suvargusio [illegible] ypata rašytų, ir rašytų begalo — krašto... Šen ir ten galima matyti nepabaigtų rankraščių, — tai neužbaigti nabašninko veikslai...

Nutruko styga, išduodama slaptingai gražių akordų...

Redakcijoje.

Pirkite "Draugo" Šėrus
BALIAUSIOS [illegible]
"Draugo" Bendrovė [illegible] šėrų už $25.000.00.
Šėrai ne tik neprarasis, bet, greičiausiai net gera pelną.
Vienas šėras $10.00. Galima pirkti ir daugiau, kaip vienas šėras.
Gera proga indėti pinigus į puikiausią ir pelningą biznį.
Geriausi katalikai ir [illegible] katalikės! "Tenkina savo [illegible] į savo rankas; patapkite jo savininkais".
Dabar eina lenktynės — kontestas. Konteste gali dalyvauti arba tam tyčia susidarę komitetai, arba ir pavieniai žmonės.
Visi dalyvausieji konteste komitetai (arba pavieniai), kontesto laikui pasibaigus gaus dovanų tam tikrą nuošimtį nuo atsiųstų pinigų. Be to dar tiems kontestantams (komitetams, ar pavieniams), kurie tuo laiku prisiųs daugiausiai aplikacijų į šėrininkus kartu su gatavais pinigais — tie gaus dar extra dovanų.
1-moji DOVANA—knygynas už $200.00 ir 3 kopijos "Draugo" už dyką—pagal nurodytų adresų patel, pakol "Draugas" eis.
2-oji DOVANA—knygynas už $100.00 ir 2 "Draugo" kopijos už dyką.
3-oji, 4-oji, 5-oji, 6-oji, 7-oji, 8-oji, 9-oji ir 10-oji dovana—po 3 "Draugo" kopijos už dyką [illegible]
[illegible]
Reikalaudami [illegible]

CHICAGOJE.

Pirmadienis, Gruod. 30 d. Aniz. kank. Sab. vysk.
Antradienis, Gr. 31 d., Silvestras, pop. Melanija. Hilarija.

SNIEGAS IR ŠALTIS NE PAKENKIA EPIDEMIJAI.

Influenzos epidemija Chicagoje taip veikia, kaip oras. Kasdien jis nepastovus, mainosi. Taip yra ir su minėta epidemija.

Kaumet andai Chicagoje pa[illegible] sniegas ir pradėjo šal[illegible] sveikatos komisijonierius [illegible] kad sniegas ir šaltis [illegible] nepadarys galo epidemijai, tai ana [illegible] rius.

Tiesa, pradžioje sumažėjo [illegible] susirgimų ir mirčių. [illegible] dabar ir vėl didėja. Gal už poros dienų ir vėl sumažės.

Pasirodo, kad nelengvas [illegible] epidemiją panaikinti. [illegible] daug laiko tas padary[illegible]. Tam tikslui užvislabjausia reikalingas pačių žmonių [illegible] tsargumas. Žmonės privalo [illegible] nugoties ypač kojų sušlapi[illegible]. Nes nuo kojų sušlapimo [illegible] gaunama šaltis ir nuo to [illegible] lengviausia prisimeta influen[illegible] arba plaučių uždegimas.

KANDIDUOJA DABARTINIS MAJORAS.

[illegible] majoras Thompson [illegible] lyderiams wardo[illegible] darbuotusi už jo [illegible] majoru. Nes jis [illegible] išrinktas

[illegible] PRAVARDŽIO

[illegible]

[illegible] mažų vaikų, [illegible] po num. [illegible] ave.

[illegible] vyko netoli 90 gat-

[illegible] LEWIS CHICAGOJE.

[illegible] trumpam [illegible] senatorius Le[illegible] grįžosi parvažiavo [illegible]

[illegible] laiką pa[illegible] pažiūrėti vyriau[illegible]

[illegible] 25 DOL. UŽ [illegible]

[illegible] savaitės Mrs. [illegible] inėjo Me[illegible] po num. 4701 [illegible] Ave. Tenai perdaug [illegible] prisigiaudė prie liepsnojančio [illegible] pagamintą cigarų už[illegible]. Prisigiaudus užsi[illegible] skrybėlė.

[illegible] vaistinės savi[illegible] teismas. Reikalas [illegible] už skrybėlės su-

[illegible] SUSIRINKIMO

[illegible]

[illegible] of [illegible] metų, [illegible]

DETEKTIVAI IVELIAMI PAPIRKIMAN.

Groserninkas Henry Kopsian, 878 W. Grand ave., ana sekmadienį su savo draugais krautuvėje susėdę vaišinosi svaigalais.

Tuo tarpu krautuvėn inėjusiu du detektivu, Peterson ir McDonald. Pirmasis pareikalavęs nuo groserninko 25 dol. [illegible] nenorįs pakliuti poli[illegible] [illegible] už svaigalų vartojimą viešoje vietoje sekmadienį.

Ar groserninkas jam davęs reikalaujamą papirkimą, nežinia. Tik žinoma, kad Kopsian tą reikalą išvilko viešumon ir už tai detektivas labai skaudžiai gali nukentėti.

Kiek žinoma, detektivui Peterson civilės tarnybos komisija ana dieną indavė liudijimą apie jo didvyriškus pasižymėjimus tarnyboje 1917 metais.

PIRMIAUSIA PERNAKVOJO ŠUO.

Winnetka policijos nuovadoj pataisyta nauja kamera (kambarys) suareštuotiems žmonėms. Tam kambaryj pirmąją naktį pernakvojęs šuo-buldogas.

Kalėdų dieną šuo ilgas laikas bėgiojęs sudaręs spėlnk nuovados namus. Tad policijos virininkas Peterson šunį įleidęs vidun ir ant nakties uždaręs naujam kambarin. Dar ten anam davęs paėsti.

SIUTAI ATPIGSTA

Pasakojama, kad steinanti pavasarį vyriški siutai busią kiek pigesni. Vyriausybė ligto laiko panaikysianti savo ant vilnų uždėtus suvaržymus ir todel gelumbė kiek atpigsianti.

Bet kiti sako priešingai. Siutai negalėsią atpigti nejnos palies karės mokesčiai.

STREIKUOJA PATARNAUTOJAI.

Sherman viešbutyj streikavo patarnautojai. Priešpat Naujus Metus visiems viešbučiams grumoja patarnautojų ir virėjų streikas.

APSIŠUTINO IR MIRĖ

Alice Klein, 4 metų, 1450 Cleaver gat., įkrito balejon su verdančiu vandeniu, baisiai apsišutino ir mirė.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽEKLELIUS (W.S.S.).

KENSINGTONO IR ROSELANDO LIETUVIAMS PRANEŠIMAS.

Broliai Kazimieras ir Juozapas Dzadauskai, 10803 Wabash Ave. yra įgalioti pardavinėti "Draugų", rinkti prenumeratas ir aboduoti agentami ir atstovauti tose koloniose "Draugo" reikalus.

Todel nuo šios dienos visi [illegible] ir Kensingtono mūsų [illegible], vietoje "Draugo" [illegible] 1 [illegible]

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

IŠ BRIDPEPORTO.

Šv. Onos draugija, prie parapijos Šv. Jurgio, savo laikytame susirinkime nutarė paaukoti Tautos Fondan $200 iš kasos. Dar tarpe narių parinkta. Aukojo sekančios:

Elžbieta Šulciutė 5 dol.

Po 1 dol.: Grigonienė, M. Juškaitė, K. Dinopienė, J. Balcaitė, L. Miliuvienė, M. Jalakauskienė, R. Stažienė, O. Jovaišienė, R. Matjošaitė, J. Stravinskienė, B. Lauraitė, S. Kairis, M. Zalpienė, L. Galinskienė, M. Vainauskienė, Z. Lašcauskienė, B. Tarvedienė, M. Mazilauskienė, B. Staradomskienė, P. Benorauskienė, O. Staškonienė, O. Petkienė, O. Picunienė, S. Jovaišaitė. Smulkių aukų 2 dol. Viso $31.00. Iš kasos $200.00. Viso labo $231.00.

Dr-ja Šv. Onos.

CHICAGO-ENGLEWOOD.

Gruodžio 22 d. vietos S. L. R. K. A. 39 kuopa buvo surengus prakalbas Lietuvos laisvės reikalais ir buvo pakvietus du kalbėtoju. Bet nežinia iš kokios priežasties jiedu neatvažiavo. Susirinkusieji svetainėje laukė su nekantrumu kalbėtojų. Ačiū, kad buvo atsilankęs į minėtas prakalbas p.St.Jucevičius, kuris, nepribuvus kalbėtojams, užėmė kalbėtojo vietą ir labai gražiai nupėkė Lietuvos padėjimą ir ragino visus lietuvius aukoti Lietuvos laisvės reikalams. Ačiū p. S. Jucevičiui už prakalbą, nes iš tokio mažo burelio žmonių surinkta 128 dol. Tai ne viskas. Čia dar yra iš minėtos kuopos išrinkti rinkėjai, kurie čia per atsiusa. Jie manė dangiau dar surinkti. Delto Englewood lietuviai, nepasilikim nei vienas nejsigiję diplomo, apie, kurį prakalbos laike paaiškino S. Jucevičius. Kurie nebuvote prakalbose, negirdėjote apie tuos diplomus, rinkėjai paaiškins ką reiškia ir kam jis yra reikalingas.

Aukotojų sąrašas:

Ig. Staradumskis	$20.30
J. Janikevičius	20.00
J. Karvelis	20.00
K. Ribikauskis	15.00

Po 10 dol.: K. Kundrotas, P. Galunauskas, Ant. Abromavičia $10.20.

Po 5 dol.: S. Kukanauskis, P. Kundrotas, J. Plečkanskas, J. Petrauskas, J. Kieriemė $2.50, J. Burusas 2 dol.

Po 1 dol.: Š. Jagminas, P. Čekanuskas, J. Stulpinas, V. Ubuvičius, O. Vinskienė, A. Veršulienė, J. Kuinius, V. Rupšlankis.

Lietuvos Sunus.

IŠ TOWN OF LAKE.

Susirinkimas dr-jos Liet. Tėvynė Musų.

Gruodžio 18 d. J. Zalandauskio svetainėje Lietuva Tėvynė Musų dr-ja laikė susirinkimą. Aptarta visi draugijos reikalai. Paskui skaityta iš Tautos Fondo laiškas, kuris ragino paaukoti Lietuvos reikalams. Tam tikslui visi pritarė ir paskyrė iš ižido $50.00 ir $15.00 suaukojo šie nariai:

Po 2 dol.: J. Balnis, Kaz. Grigaitis.

Po 1 dol.: S. Kančauskis, P. Stanulis, J. Juozaitis, V. Marcinkevičius, K. [illegible], J. Sl[illegible]

ko: K. Baltikauskis — pirm., L. Meškaitis — vice-pirm., P. Stanulis — prot. rašt., St. Zalandauskis — fin. rašt., Jonas Balnis — iižd., J. Jurgaitis ir dar vienas, kurio pamiršau pavardę, iždo globėjai.

J. Balnis.

IŠ TOWN OF LAKE.

Aukos Tautos Fondan.

Nedėlioje, gruodžio 22 d., School Hall svetainėje Tautos Fondo 39 skyrius prakalbose suaukota $1,259.40.

Aukojo sekantieji:

Kleb. kun. A. Skrypko	$105.00
Šv. Jono Krikštytojo draugja	70.00
Dr-ja Lietuva Tėvynė Musų	65.00
Pr. Gečas	50.00
A. Šedis	50.00
P. Durša	50.00
A. Laurinokaitė	50.00
B. Tolvišaitė	50.00
J. Alvikis	50.00
Stan. Trijonis	50.00
J. Ukusa	50.00
P. Vyčas (pasiž)	50.00
Ben. Šimkuvė (pasiž.)	50.00
A. Šimkuvė (pasiž.)	50.00
Kaz. Velveriutė (pasiž.)	50.00
Kat. Sabutis (pasiž.)	[illegible]
St. Dargis	20.00

Po 10 dol.: M. Panavas, K. Želinas, J. Jalpak, Vik. Butkevičaitė, V. Čipanis, J. Nausiedas, M. Balnienė, St. Augškalnis.

Po 6 dol.: O. Serviteuskaitė.

Po 5 dol.: Pr. Urbelis, J. Kunišenas, Vl. Butkevičius, J. Pulkis, A. Bardelis, Bol. Juška, Kaz. Butkus, A. Kraujelis, Kr. Simenas, P. Viršilas.

Po 3 dol.: Vin. Blinstrupis,

Po 2 dol.: J. Matimaitis, Ign. Žvilnys, Kaz. Dauktienas, Kaz. Gaušauskis.

Po 1 dol.: Kost. Pinar, Vin. Butukonis, Aug. Misevičius, J. Ačas, St. Žitkevičius, Mar. Gečaitė, Aug. Statkus, P. Gritenas, J. Venckus, Al. Butkevičius.

Smulkiu	$16.00
Visu labo	$1,259.40

V. Stancikas,
T. Fondo 39 skyriaus sekret.

IŠ TOWN OF LAKE.

Šv. Stanislovo draugijos susirinkimas.

Nedėlioje, gruodžio 15 d. Fondo laiškas, raginantis draugiją kiek nors paaukoti Lietuvos laisvės reikalams. Nariai laišką priėmę nutarė iš iždo paaukoti 100 dol. ir draugijos nariai dar sudėjo $27.00. Tokiu budu iš musų draugijos laisvės reikalams paaukoto $127.00.

Pabaigoje išrinkta ateinantiems metams valdyba iš šių asmenų: A. Kareiva — pirm., Liud. Šimulis — vice-pirm., Pranas Fauga — prot. rašt., Kaz. Stanišauskis — fin. rašt., Jonas Viekontas — iižd., Aleks. Mockus ir St. Kasmauskis — iždo globėjai, J. Mikalauskis — maršalka.

Šiai darbščiai valdybai linkėtina laimingo pasidarbavimo draugijos labui.

J. Balnis.

Not old—but new! Comprenez vous?

OLD EGYPT

SU KORKINIU GALU EGIPTIŠKI CIGARETAI

Klausykite, Žmones!—

Jeigu išrukęs pusę dežutės esi neužsiganėdinęs cigaretais, gali sugrąžinti į 29 W. Kinzie St., Chicago, Ill. ir gausi mainom THRIFT STAMP.

Kas turi drąsos pabandyti?—Geriausia Rušis Seno Egipto!!

Dėžutėse DVIDEŠIMTS 25 Centai

P. Lorillard Company
A Corporation

"The Wonder of the Age"

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

United States Food Administration License No. 8[illegible]

BANKES' COFFEE 27c

The Best 32 a lb.

Geriausias Storage Sviestas, svetys už 68c

32c

COCOA 14c

53c

Lietuviai Amerikoje.

MILLINOCKET, MAINE.

Tai yra mažytė kolonija, bet joje randasi gerų tėvynainių, kurie užjaučia tėvynės Lietuvos reikalus ir deda aukas del laisvės išgavimo. Aukojo sekantieji: Ig. Butenavičia $10.00, Vl. Makauskas $5.00, St. Augunas $5.00, Jul. Kaiciunas $3.00. Viso $23.00. Aukos pasiųstos į Tautos Fondą.

I. B. ir V. M.

DAYTON, OHIO.

Daytoniečiai pasirodė, kad ir jie Lietuvą myli nemažiau už kitus. Jie S. L. R. K. Aid. 191 kuopos susirinkime surinko $18.50. L. D. S. 69 kp. — $33.25; Šv. Petro dr-ja — $10.00. Lapkričio 18 dienę prakalbose — $24.35.

Tautos Fondo susirinkime lapkričio 24 d. sumesta $46.10, lapkričio 30 d. surinkta $20.00. Gruodžio 1 d. S. L. R. K. A. kuopa iš kasos paskyrė $25.00 ir surinko iš narių $32.50. Ši kuopa sudėjo Kalėdiniam Fondui $100.00.

Daytoniečių aukos:

Kun. M. Cibulskis	$25.50
V. Streimikis	13.25
K. Žukaitis	11.00
J. Glėauskas	12.00
J. Mačiuta	12.00
S. Grincevičia	10.30
P. Bartkus	11.00
A. S. Vaitkus	10.00
P. Venius	10.00

Po $8 dol.: V. Birbalas ir P. Adriuška.

J. Dulskis $6.75, K. Tamašauskas $7.50, K. Valiušis $6.

Po $5.50: J. Augustauskas ir Jonas Žilinskas, J. Valis $5.25.

Po 5 dol.: D. Zupkus, J. Ražauauskas, P. Raškevičia, R. Gižauskienė, A. Vilmaitienė, S. Mašinauskas, A. Miekuniutė, O. Žilinskiutė, A. Žukaitis, $4.85 — J. Ambrazaitis, $4.25 — M. Petkevičius, $4.00 — K. Keliačius $3.50 — S. Mockevičius, $3.25 — M. Palaikiutė, $2.75 — A. Aržuolaitis, $2.50 — P. Zubrickas, $3.50 — B. Juškevičiutė, po $2.50. — M. Kiniėnė ir Z. Savickas, $3.00 — P. Šliužinas. Po $2.25 — Macijauskas ir J. Mašinauskas.

Po 2 dol.: J. Žilinskas, O. Augustauskienė, P. Lotaras, S. Kavaliauskas, S. Dobilevičius, K. Petrokevičienė, J. Kazlauskas, J. Tulauskas, M.Bartulis.

Po $1.75: K. Zupkus ir K. Juknevičia.

Po $1.50: S. Reipa, J. Senkevičia, S. Čipulionis, J. Kavaliauskas, S. Ražauskas, A. Andriusis, S. Kliminskis, J. Danielius, F. Savickas.

Po $1.25: P. Butkus, T. Skačkauskas, A. Kizas, A. Mažiunaitė, A. Ardzijauskas.

Po $1.20 — J. Kazlauskas ir Miliauskienė.

Po $1.00 — J. Latorienė, M. Tamošauskienė, P. Dambrauskiutė, P. Petkevičius, J. Urbonas, P. Valiušienė, K. Petrokevičius, A. Gricius, A. H. Gricius, P. Olekas, A. Žitkienė, A. Gudelis A. Palubinskis, S. Janušauskas, J. Grinius, A. Vanagevičius, J. Mikalauskas, J. Kavaliauskas, J. Augustauskas, O. Reipukė, S. Adomaitis, M. Bernatonis, M. Senkiutė, J. Petrokevičius, P. Petrokevičius, J. Martinaitis, F. Majauskas J. Kubilius, J. Varkala, J. Kavadiauskas, P. Tolušienė, A. Vaitkienė, M. Kudirkienė. Viso su pasižadėjimais $502.10. Bet Daytoniečiai nori surinkti aukų daugiau ir varysis iki $1000.00.

ROCKFORD, ILL.

Šauniai pasirodė.

Šios kolonijos lietuviai katalikai, pasidarbavus musų gerb. klebonui V. Taškunui, surengė prakalbas tėvynės naudai 15 d. gruodžio. Kalbėtojas buvo kun. F. Kemėšis, kuris labai puikiai papasakojo apie Lietuvos reikalus.

Po prakalbų buvo rinkimas aukų. Paaiškinus gerb. kalbėtojui, kad kas aukos, kad nieko prie stalelio. Tik štai penkdešimtines-pokšt ir guldo vieną po kito, kad negalėjo spėti nei užrašinėti pavardžių. 20 minučių prabėgus ant stalelio buvo suklota 1,300 dol. Ar tai negražu?

Turiu pažymėti, kad publikos buvo neperdaugiausiai, tik apie 70 žmonių. Na, ir nėra ko norėti iš rockfordiečių katalikų. Jeigu visi išvien, taip padarytų, tai Rockfordas sukirstų didžiausias lietuvių kolonijas.

Mat Rockforde lietuviai yra išsiskaldę net į keturias partijas.

Socijalistai suviasi nesirupina Lietuvos reikalais. Liberalai savo mažumoje nieko negali nuveikti. Katalikai juos sukerta visakame. Apie Mikalausko bambizuko "sosaidę" nėra ko nei rašyti. Toku budu tik vieni katalikai Rockforde ir veikia.

Natsiliko taip-gi nei dr-jos. S. L. R. K. A. 137 kuopa paaukojo per priešmetinį susirinkimą 50 dol.. Giedorių dram. dr-ja "Aidas", iš nedidelio burelio, paklojo 22 dol. Kaužin kur yra pasislėpus Moterių Sąjungos 9 kuopa, kad nieko negirdėti ir kitos draugijos. Bravo Rockfordiečiai katalikai! Suprantate Lietuvos reikalus.

Taip ir turi buti.

Atsiskyręs bolševikas.

CICERO, ILL.

Visų Šventų dr-ja.

Viena iš pavyzdingų draugijų yra Visų Šventų draugija. Ji remia visokius tautos ir bažnyčios reikalus.

Pastaromis dienomis laikė savo priešmetinį susirinkimą. Nutarė ateinančią vasarą surengti piknika. Prisidėje prie vietinio Day Nursery ir išrinko valdybą sekantiems metams: kun. H. J. Vaičiunas — dvasiškas vadovas, Mot. Dambrauskas—pirm., J. Junčius — pirm. pag., Fel. Strėlčiunas — nut. rašt., Jurgis Orintas — fin. rašt., Kleofas Mikalauskas — iždininkas, M. Martinkienė ir A. Čekanauskienė — iždo globėjos.

Šita draugija nutarė surengti balių, sausio 4 d., A. J. Lauterbach'o svetainėje, (48th Ct. ir 12-tos gatvės), Cicero, Ill. Be abejonės, daugelis žmonių atsilankys.

Nelaimė ant nelaimės.

Tikros bėdos tiems musų lietuviškiems žydbernėliams, socijalistiškiems. Nes tais laikais visi žino, — išskyrus tiktai juos pačius.

Čia jų trukšmavimą trukdė susipratusieji katalikai arba kaip jie vadina "klierikalai". Ir visi Chicagos socijalistai negali nieko padaryti priešais valią, susipratimą Ciceros žmonių.

Vėliausiu laiku lietuviški socijalistai, susispietę apie savo kokią L. L. F. 2-tro kp., mėgino iškirsti šposą Ciceros katalikams ir Ciceros miestelio valdžiai. Nagi, pamislykite prieš Ciceros valdžią išgavo iš Cook pavieto aukštesnio teismo "injunction" gruo. 24 d., o gruodžio 26 d. vienoje smuklės lindinėje nopėjo surengti prakalbas, kuriose buk žadėjęs "velnių kupčius", Mockus kalbėti, tas pats, kuris vienoje rytinėje valstijoje teisme buvo pavadintas bepročiu. Taigi lietuviški socijalistai — atsiprašau — cicilikėliai norėjo parodyti, kas jų vyriausias yra vadas Amerikoje. Bet ir tas nepavyko.

Atėjus gruodžio 26 d. vakarui, ties durimis tos garsintos smuklinės lindynės, kur žadėta prakalbos įvykti, atsistojo du guzikuoti miestelio dėdės. Na, ir neįleidžia nieko į vidų, net nei socijalistų advokato H. Mulks. Šis advokatėlis atsinešė savo tą "injunction" ir skaito tiem dėdėm, bet tie nesitraukia nuo durių. Jie neatkreipia jokios domos į to advokatėlio visokius grumojimus, su giestais. Ginčijasi ir su kitais policijantais, bet ir tie nenusigąsta. O čia žmonių burys trypia, nors kojos šala, bet vistiek laukia, vieni nori vidun ineiti, kiti žiuri kas čia bus.

Viena jauna moterėlė atsinešė kudikį, bet neradus Mockaus, nuėjo, turbut norėjo pakrikštyti. Kitas žmogus taipgi rankose šaldė kudikį, laukdamas "velnių kupčiaus", bet tas vis nepasrodo.

Viena moteris, pasigavus pracinantį kataliką, pradėjo jam pasakoti apie tą "injunction" ir kitus, dalykus surištus su tuo. Tas žmogelis, kantriai išklausęs viską, pakėlė skrybėlę ir ištaręs: "Ačiu už informacijas", nuėjo sau į savo šiltą gušlelę.

Staiga gerai žinomas lietuvis dentistas, pasilipęs ant bučernės trepų į žmonės sušuko: "Dabar užgiedokim Aniolas Dievo Apreiškė". Tas dentistas didžiausią bizį daro iš tų katalikų, kurinos taip paniekinančiai pajuoke.

Laukia vis žmonės ir laukia. O tie policijantai nuo durių neatsitraukia. Šalta, bet žiuri ar jie dar nepasitrauks. Ne, ir ne. Šelsta iš apmaudos socijalistai. Juk jie girėsi, kad "klierikalus" apdovanosią kokiuo ten "prezentu", bet katalikai nepriėmė. Ir to "prezento" nei matyti nematė. Tokiu budu socijalistų "klierikalams" "prezentas" nuėjo vėjais.

Ak, tos nelaimės, kaip jos karčios žmogaus gyvenime!

Pr.

ROCHESTER, N. Y.

Atitaisymas.

"Draugo" No. 294 tilpo mano paduota iš šio miesto žinutė apie aukas surinktas per krikštynas ir pietus "Padėkonės" dienoje, ir buvo pa- [illegible]

nes Laisvės Fondu vadinasi ta vieta į kurią socijalistai deda savo aukas. Visiškai ne. Ir mes katalikai dabar turime Laisvės Fondą, nes visos dabar musų dedamos aukos eina Lietuvos laisvės reikalams. Ištikrųjų-gi tasai dabartinis musų fondas turėtų buti pavadintas: Laisvės Fondas prie Tautos Fondo. Sutrumpintai skamba: Laisvės Fondas. Taip dabar jį daugelis supranta ir tasai vardas gana plačiai dabar vartojamas katalikų spaudoje. Į tokį tai fondą aukoja ir Rochesterio katalikai, kurie ant tiek yra susipratę, kad nedėti savo pinigų į kokį ten socijalistų fondą. Paprastai, kurie aukoja socijalistų fondan, tie nei nesiskelbia katalikiškuose laikraščiuose.

Lietuvos Sunus.

AUKOS.

KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLYNUI.

Surinktos Šv. Mykolo par. Chicago, Ill., (17-22 lapkr. 1918 m.)

Kunigas F. Kudirka	$100.00
Silvestras Siuša	100.00
Konr. ir Ag. Ignotavičiai	100.00
Judita Kriminskaitė (žadėjo pridėti dar $30.00)	30.00
Apolionija Urbanavičienė	20.00
B. Tumaitė	11.00
Kasperas Butkevičius	10.00
Mot. Mašeika	10.00
Andriejus Polka	10.00
Antanas ir O. Janušauskai	10.00
Vincentas Nausėda	10.00
Antanas Bakys	10.00
Antanas Baceviičius	10.00
Jonas ir Ona Čepavičiai	10.00
J. Girdžiunas	10.00
Ant. ir Em. Nausėdai	10.00
Kasperas Ropėjo	7.00
Juozapas Karlikauskas	6.00

Po 5 dol.: K. Želčiunas, J. Martišius, P. Mureika, J. Lebečiauskas, J. Pražauskas, J. Kasenauskas, M. Arlauskiutė, J. Motekaitis, M. Baceviičutė, P. Valaičiutė, O. Labanauskaitė, P. Stanaitis, A. Repkys, Šv. Mykolo parapijos vaikai, J. Malonis, A. Marcinkevičius, J. Berkelis, P. Makevytis, J. ir A. Lietuvninkai, J. Brundza.

Po 2 dol.: P. Girdžiunas, A. Augaitis, J. Bertulis, T. Šedbaras, L. Jagela, V. Dapkevičius, U. Butkevičienė, A. Kuprys, D. Makevytis, M. Vaganauskutė, V. Kavaliauskas, O. Jaškauskaitė, O. Benkevičienė, K. Krivickas, M. Andžukaičiutė, J. Valaitis, P. Alekna, I. Posius, B. Jasonis, A. Počlaitė.

(Rytoj bus daugiau).

Del tulų priežasčių norėčiau permainyt vietą. Muzika bažnytinę ir pasaulinę pažįstu gerai. Turiu gerą išlavintą balsą. Blaivus. Malonėkite atsišaukti ant sekančio antrašo:

J. Budvytis,
806 North 8th St.,
Springfield, Ill.
c-o Rev. J. Čiuberkis.

ANT PARDAVIMO BARGENAS

paikus murinis namas ant 3 pagyvenimų, randos atneša į mėnesį be krautuvės $35.00. Namas yra su šildymu ir elektrika, arti lietuvių bažnyčios Roseland. Aš išnaujyčiau ant namo del pagyvenimo beisero. Norint daugiau informacijų kreipkitės sekančiu adresu:

T. M. Jogminas,
11712 Michigan Ave.,
Roseland, Ill.
Telefonas Pullman 659.

Grocerne, geroj vietoj daryti biznį arti lietuviškos Bažnyčios. Atsišaukite

4519 S. Francisco Ave.

Paieškau brolio Antano Stankaus. Jis gyveno Kensingtone 5 metai atgal. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kvedainės parapijos. Turiu labai svarbų reikalą pas jį. Prigelbėkite man jį surasti.

Jieva Bramitienė,
4409 So. Wells St., Chicago, Ill.

Kantrybe ir Kentėjimas

viską pergali — sako sena patarlė.

Bet yra, suprantama, ir nebežiai kentėjimams. Mes galime kentėti nuo galvos skaudėjimo kolėtų valandų, bet ne visą dieną. Kuomet prie to mes pamesme apetitą, suprantama, darosės silpneniais, nes viduriai pradeda veikti nereguleriškai, gausnes viduriuose akausmų — net tarpome ligoniais ir netukame noro prie darbo.

Panašus apsireiškimai gali įvesti į kantrybės baisų žaugą. Bet visi privalo žinoti, kad tas viskas pasiduo nuo vidurių užkietėjimo.

Visuose tokiuose užsikietėjimuose žmonės žinos kad, kad geri cisiant gulty reikia suvaigyti 6 saldainius Partolos, kurinos tuojau paliuosuoja vidurius ir čystija kraują.

Partolą reikia turėti kaž kuom namuose po ranka. Gauti ją galimab ilo kada, bet visados reikia gauti šaukste.

Didelė dėžutė kainuoja 1 dol., 6 dėžutės už 5 dol.

Laikus ir pinigus reikia eigoi taupyti ačiuoju užmoku:

APTIEKA PARTOLA,
180 Bostwick Ave.,
New York, N. Y., Dept. L. 6.
(160)

Gražus Metinis Balius

Ale ir Gražiam Vakure

Rengiamas

DRAUGYST. "VIENYBES"

UTARNINKE, GRUODŽIO-DECEMBER 31, 1918
M. Meldažio svetainėje, 2242-44 W. 23rd Pl.

Pradžia 6 valandą vakare. Įžanga 25c. ypatai.

Delto draugai ir draugės nepamirškite atsilankyti ant šio balinus užbaigti senus metus ir pradėti naujus metus su muzika ir visokiomis linksmybėmis. Taisi užpraio visus be skirtumo.

DRAUGYSTĖ "VIENYBĖ".

SVEIKATA

ARBA TIESUS IR TRUMPAS KELIAS Į SVEIKATĄ.

Sveikata turi kelis žingsnius pavieikią apie žmogaus kuno sudėjimą. Apraloma įvairiausi apsireiškimai žmogaus kuno gyvenimo ir gamėjimo, kaip žmogui apsisaugoti nuo visokių ligų. Tokios knygos šiokiu tuliai dar nebuvo. Turi 330 psl. Drauguo [illegible]

ALEX. MASALSKIS

GRABORIUS

Lietuvis graborius. Atlieka visokius laidotuves kopiginusi. Turiu savo karabanas ir automobilius.

Taipgi dideliu dalį grabų patsai dirbame.

3307 Auburn Ave.

Telephonas Denver 4120

PUSPADŽIAMS SKURA.

Mes siuvame geriausio arbuzio skyrno [illegible] Smatalius nuo 90c iki $5c, už porą, geriausio arbuzio [illegible] nuo 70c iki $1.90 už porą vilnis, ylas, gumines apsacai plaktukai, apsocams peilis, guzikai ir kitokios reikalingos tulėle už labai žemas kainas atsilkite ir persitikrinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4498 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 3434

SERGĖKITE SAVO AKIS,

Suteikiam geras pritaikinti akiniai bes palengvinimo del Jusų akių. Ekspertas su laiku mes galėsime [illegible] kuomet reikės lėšinti į kraują, kuomet akinai ar stiklai ar [illegible], tai kuomet yra [illegible] reikia Jusų akių. Mano 15 [illegible] [illegible] Jusų [illegible] [illegible] [illegible]